1856. N° 95.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 25 NOVEMBER.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 21 November 1856 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 14.90.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 256.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 256.00.

Leeuwarden, den 22 November 1856. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De **Gedeputeerde Staten** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 17 dezer, ter kennis der ingezetenen, dat, van den 15 tot en met den 21 dezer:

1. 42 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 4, Doniawerstal 2, Haskerland 4, Hennaarderadeel 8, Idaarderadeel 1, Leeuwarderadeel 4, Oostdongeradeel 1, Opsterland 1, Rauwerderhem 1, Westdongeradeel 1, Wonseradeel 6, Workum 1 en Wijmbritseradeel 8, en 71 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 14, Doniawerstal 6, Ferwerderadeel 1, Franeker 2, Franekeradeel 1, Gaasterland 1, Haskerland 1, Hennaarderadeel 6, Idaarderadeel 3, Leeuwarden 2, Leeuwarderadeel 5, Menaldumadeel 1, Oostdongeradeel 1, Rauwerderhem 1, Sneek 1, Utingeradeel 4, Wonseradeel 10, Workum 1, Wijmbritseradeel 7 en IJlst 3, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 4938;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Pieter Cornelis Bosma, te Britswerd; Sijtse Annes Tekstra, te Winsum; Mattheus Douwes Wiersma en Anske Jacobs Sijperda, beide te Bozum; de Weduwe Douwes Hettes Grijpstra, te Langweer; Wiebe Wigles Anema, te Achlum; Meindert Joukes Bouma, te Oudemirdum; Pier van der Weg, te Joure; Popke Baukes de Boer, te Oosterend; Durk Feddes Volbeda, te Cubaard; Durk Johannes Twerda, Jan Fokkes Plantenga en IJeb Douwes Miedema, allen te Wommels; de Weduwe Tjerk Hessels Heslinga, te Waaxens; Johannes Douwes de Jong, te Idaard; Jacob Pieters Terpstra en Anne Sjerps Brada, beide te Leeuwarden; Tjitze Reins Steenstra, te Jelsum; de Weduwe Dirk Joukes Kramer, te Lekkum; Dirk IJdes Radersma, te Stiens; Tjitze de Jong, te Dronrijp; Wiebe Jans Meindersma, te Morra; de Weduwe Dirk Aukes Faber, te Lioessens; Kornelis Riekeles de Boer, te Ureterp; Hendrik W. Nijdam, te Sneek; Jan Klazes Boersma en Wijtze Gooitzen Peenstra, beide te Oldeboorn; Liekele Jeltema, te Holwerd; Bauke Sijbrens de Witte, te Ferwoude; Sijbe Sjirks Brouwer, te Nijhuizum; Douwe Jacobs Groeneveld, te Wolsum, en Rein Hessels Boersma, te Goënga;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Thomas Klazes Buwalda, te Burgwerd; Johannes F. van der Werf, te Hichtum (gedeeltelijk); Hessel Sjoerds de Jong, te Achlum; Sijbren Jelles Stienstra, te Dronrijp; Jan Meintes Kingma, te Deinum; Broer Bouwes de Boer, te Wirdum; Anne Demmer, Tjalke Tjeerds van der Meer en Piebe Taekes Hoekema, allen te Workum; Okke Andries Riemersma, te Sondel; Willem IJnzes van Dijk, te Nijega (Doniawerstal), en Lieuwe Pieters Bouma, te Vrouwen-Parochie.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
Leeuwarden, den 24 November 1856. VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

Geldleening.

Burgemeester en Wethouders van *Leeuwarden* brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat in de Geldleening ad *f* 110,000 tegen $4\frac{1}{2}$ ten honderd uitgeschreven, voor eene som van *f* 43,000 en dus voor een niet voldoend bedrag is deelgenomen; dat de Gemeente-Raad, dientengevolge, besloten heeft dezelve, **op nieuw open te stellen**, tegen eene rente van $4\frac{1}{2}$ ten honderd, en dat de dagen van inschrijving zijn bepaald op den 20, 21, 22, 24, 25 en 26 dezer, op welke daartoe ter Secretarie dezer Gemeente, telken voormiddag van tien tot twee en des namiddags van vijf tot acht ure, de gelegenheid zal zijn opengesteld, — blijvende overigens het **plan** dezer Geldleening **van kracht**, zoo als hetzelve voor de eerst uitgeschrevene was vastgesteld, bij Raadsbesluit van 23 October 1856.

Leeuwarden, den 17 November 1856. *Burgemeester en Wethouders voornoemd*, J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

KONSTANTINOPEL, 13 November.

De fransche gezant heeft aan den nieuwen grootvizier Rechid pacha eene nota overhandigd, waarin de turksche Regering gevraagd wordt naar de maatregelen die zij denkt te nemen, om uitvoering te geven aan het vredes-tractaat, hetwelk voorschrijft, dat den 28 October uiterlijk het turksche grondgebied en de Zwarte Zee door de vreemde troepen moet ontruimd zijn. Dit voorbeeld van den heer de Thouvenel is gevolgd door den russischen gezant, die zijn vraag herhaald heeft om ophelderingen aangaande het gedrag der Porte nopens de verwijdering van de engelsche oorlogsschepen uit den Bosphorus.

De pogingen door den perzischen gezant Feruck Khan in het werk gesteld om met lord Redcliffe tot eene schikking te geraken wegens het perzische geschil, hebben schipbreuk geleden.

In de Zwarte Zee is opnieuw een engelsch fregat verschenen, terwijl er nog meerdere oorlogsschepen verwacht worden.

Op het eiland Rhodus is een kruidmagazijn in de lucht gesprongen. Veel personen zijn bij deze ramp om het leven gekomen.

PARIJS, 22 November.

Het duurt, naar men meent, zeer lang, eer men iets met zekerheid te weten komt aangaande het door Rusland aan de overige Mogendheden kenbaar gemaakte verlangen naar de bijeenroeping van een nieuw congres. Dat Rusland werkelijk tot dien stap is overgegaan, is tot dusver niet tegengesproken. Omtrent den aard en de uitgebreidheid van de opofferingen, waartoe die Mogendheid zich bereid heeft verklaard, zijn steeds de meest uiteenloopende geruchten in omloop.

Men vleit zich meer en meer, dat de napelsche verwikkelingen langs den vredelievenden weg zullen worden vereffend, en het wordt niet in twijfel getrokken, dat de Koning in de daad gezind is, om met gematigdheid te werk te gaan. Men keurt het hier zeer af, dat eenige engelsche organen, en onder anderen het blad de *Times*, den spot drijven met dien Monarch, omdat deze heeft verklaard, dat hij de Franschen en Engelschen, welke in Napels zijn gevestigd, onder zijne speciale bescherming zal nemen, en dat zij er onbewimpeld voor uit komen, dat die Vorst niet in het minst kan worden vertrouwd.

Het vertrek van de napelsche gezanten van hier en uit Londen heeft nog niet plaats gehad, ofschoon men blijft verzekeren, dat zij hunne paspoorten hebben ontvangen en de heer Antonini zelf verklaard heeft, dat hij op het punt stond om naar een nieuwen gezantschapspost te vertrekken.

— Volgens hier ontvangen berigten is het turksche ministerie aldus gewijzigd: Reschid pacha, minister president; Ali pacha, de gewezen grootvizier, minister van binnenlandsche zaken; Riza pacha, minister van oorlog en Mustapha pacha, [illegible]

[illegible] De heer Thomas, van Colmar, [illegible]

trachtten Pascal, Leibnitz, en later Diderot, een toestel te vervaardigen, dat te hulp kwam in de berekening met cijfers, maar hunne pogingen mislukten. Met den arithmometer van den heer Thomas is men in staat, zonder dat men proeven behoeft te maken of dwaling mogelijk is, niet slechts tot optelling, aftrekking, vermenigvuldiging en deeling, maar nog andere veel meer ingewikkelde becijferingen te maken, als: het trekken van den quadraatwortel, de berekeningen der magten, enz.; eene vermenigvuldiging van 8 met 8 cijfers gebeurt in 24 seconden, in $1\frac{1}{4}$ minuut trekt men met de proef den vierkantwortel uit een getal van 16 cijfers. De arithmometer doet alle berekeningen, en verrigt kunststukken om zijne magt te doen zien. Zoo kan hij in eenige seconden producten verkrijgen die gaan tot 999,999,999,999,999,999,999,999,999, een getal dat men wel mag vergelijken met de oneindige menigte sterren aan den hemel of de stofdeeltjes aan den dampkring! En toch is de werking van dit toestel uiterst eenvoudig: het bestaat in het op- of nederdrukken van eene schroef, het eenige malen ronddraaijen van een wiel, het verplaatsen van een plaatje door middel van eene knop naar een van beide zijden, ziedaar het geheim. In plaats van de berekeningen van den mensch terug te geven, bespaart de arithmometer hem de zorg om die berekeningen te doen. In plaats van de antwoorden te herhalen, die het gedicteerd zijn, dicteert het toestel integendeel oogenblikkelijk aan den mensch, die het ondervraagt, de antwoorden, die hij moet verkrijgen. Het is geen stoffelijk voorwerp meer dat stoffelijke resultaten oplevert, het is een materieel voorwerp, dat denkt, redeneert, berekent en de moeijelijkste en meest zamengestelde rekenkundige voorstellen oplost met eene onfeilbaarheid, vlugheid en kennis, waaraan alle rekenaars der wereld zich kunnen spiegelen.

LONDEN, 22 November.

De *Times* zegt heden, dat de oplossing der kwestie van Neufchatel moeijelijkheden ontmoet. Het blad verzekert wijders, dat de Lazzarroni te Napels eene zamenzwering gesmeed hebben, die ten doel heeft om alle de in het koningrijk wonende Franschen en Engelschen te vermoorden, wanneer Frankrijk en Engeland vijandige handelingen tegenover Napels zouden plegen. Eindelijk verklaart het blad, dat alle waarschijnlijkheid bestaat dat het congres te Parijs heropend zal worden.

— Men is te voorbarig geweest met het verbreiden der tijding dat de heer Buchanan reeds tot president der Vereenigde Staten verkozen zou zijn, want de dag der eigenlijke verkiezing is eerst den 2 December.

LUXEMBURG, 21 November.

De Regering heeft heden de buitengewone zitting der Kamer plotseling gesloten, vóór dat zij was overgegaan tot de stemming over de begrooting.

BRUSSEL, 21 November.

De Koning heeft den gewezen secretaris der nederlandsche legatie bij ons Hof, jhr. mr. W. G. van de Poll jr., benoemd tot officier der Leopolds-orde.

— Dingsdag den 25 dezer maand zal voor het Hof van Assises van Oost-Vlaanderen de zaak behandeld worden van den welbekenden P. J. F. de Geest, expriester en rondventer van boeken, laatstelijk woonachtig te Gent, beschuldigd van in December 1855 een geschrift, *de Geheimen van de Biecht*, te Gent verspreid te hebben, waarin hij zich, blijkens de acte van beschuldiging, aan hoon der godsdienst moet hebben schuldig gemaakt. De gezegde de Geest heeft bij het begin dezer vervolging het land verlaten, en is niet voor den president verschenen om zijn verhoor te ondergaan.

's GRAVENHAGE, 22 November.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

In de zitting van donderdag heeft de heer Meeussen, volgens het bekomen verlof, den minister van justitie afgevraagd, of het belemmeren van de godsdienst-oefeningen op plaatsen, alwaar men meende, volgens art. 167 der grondwet, daartoe geregtigd te zijn, als te Ossendrecht, Ulenkoten en Baarle-Nassau, was geschied op last der Regering, en 2°. of de Regering zoude voortgaan met het feitelijk verhinderen van dergelijke godsdienst-oefeningen, of dat zij, vermeenende, dat de wet daarbij werd overtreden, de beslissing deswegens aan de regterlijke overheid zoude opdragen.

De minister van justitie heeft verklaard, dat de Regering, wars van het denkbeeld van godsdienstige vervolging, geen ander doel heeft dan de handhaving van het regt; dat zij vermeent, het onderzoek, of godsdienst-oefeningen, met het oog op art. 167 der grondwet mogen plaats hebben, aan het openbaar ministerie te moeten opdragen; dat uit het ingesteld onderzoek is gebleken, dat de plaats gehad hebbende godsdienst-oefeningen op de drie gemelde plaatsen niet veroorloofd zijn geweest; dat de politie niet altijd verpligt is te wachten tot dat zij overtredingen bij proces-verbaal kan constateren, maar dezelve kan verhoeden, altijd met behoedzaamheid en matiging, vooral wanneer het genoegzaam blijkt, dat daarbij geene kwade trouw heeft plaats gehad, en dat alsdan de belanghebbenden zich tot de Regering kunnen wenden, als wanneer hij minister op de ondersteuning van zijn ambtgenoot, den minister voor de r. k. eeredienst, meent te mogen rekenen.

De minister van de r. k. eeredienst heeft zich in gelijken zin verklaard, en te kennen gegeven, dat bij zijn departement licht ten aanzien der gerezen moeijelijkheden kan worden verkregen, en dat men hoop mag voeden, dat daarmede in 't vervolg geene moeijelijkheden van dien aard in de Tweede Kamer ter sprake zullen behoeven te worden gebragt.

In de zitting van gisteren zijn de donderdag aangevangen beraadslagingen voortgezet over de interpellatie van den heer Hoynck van Papendrecht betrekkelijk de uitvoering gegeven aan de circulaire van 20 Februarij jl. van den minister van justitie aangaande de voordragt tot het bekleeden van regterlijke bedieningen. Nadat de minister van justitie, alsmede de heeren: Hoynck van Papendrecht, van Reede van Oudshoorn, van Eck en van Rappard, daarbij het woord gevoerd hadden, heeft de heer Groen van Prinsterer het voorstel gedaan om de behandeling van dit onderwerp te sluiten, met welke motie de Vergadering zich zonder hoofdelijke stemming vereenigd heeft. Daarna heeft de Kamer aangenomen de navolgende wets-ontwerpen:

1. dat tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor 1857;
2. dat tot wijziging van hoofdstuk VIII der staats-begrooting van 1855;
3. dat tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de Algemeene Landsdrukkerij over 1857; — alle met algemeene stemmen; de beide eerste zonder beraadslaging, het derde na eene daarop door den heer van Eck gemaakte opmerking;
4. dat tot splitsing der gemeente Opsterland, waaromtrent eenige adressen waren ingekomen, waarop door de commissie voor de verzoekschriften verslag werd uitgebragt.

De heer Bieruma Oosting heeft met leedwezen de voordragt tot die splitsing gezien, niet alleen wegens de historische herinneringen aan de bestaande gemeenten verbonden, maar vooral ook omdat het nut daarvan niet is gebleken en daaraan ook geene behoefte bestaat. Spreker wederlegt de door de Regering voor de splitsing aangevoerde gronden en meent dat de scheiding niet door het meerendeel der bevolking verlangd wordt.

De heer Dirks vraagt aan den minister van binnenl. zaken, of sedert zijne optreding door een deel der bevolking van Opsterland is aangedrongen, om uitvoering te geven aan de provisionele scheiding, in 1852 door Gedeputeerde Staten vastgesteld.

De heer Ter Bruggen Hugenholtz beantwoordt den heer Oosting, [illegible] hoe dikwerf op de splitsing is aangedrongen en stelt tegenover de bezwaren van den heer Oosting het feit, dat Ged. Staten van dat alles [illegible] hebben medegedeeld.

De [illegible]

De heer Vegilin van Claerbergen zegt, dat die splitsing sints jaren met aandrang verlangd wordt en wijst op de strijdige belangen tusschen Oost- en West-Opsterland. De beide deelen der bevolking bezitten genoeg om twee afzonderlijke gemeenten daar te stellen.

De minister van binnenl. zaken refereert zich aan de sprekers die het voor en tegen met locale kennis hebben uiteengezet. Tot verdediging der splitsing voert hij aan, dat hoewel sedert zijne optreding door de ingezetenen niet nader op de splitsing is aangedrongen, hij echter niet eerder tot de indiening is overgegaan, dan nadat hem gebleken was, dat in de zienswijze van Ged. Staten sedert 1852 geene verandering was gekomen; zoodat hij het er voor mag houden. dat de splitsing in het belang der ingezetenen wenschelijk is. Dit strekt tevens ten antwoord op de vragen door sommige sprekers gedaan.

De heer Bieruma Oosting beantwoordt nog kortelijk de redeneringen der voorstanders en betreurt, dat niet is overgelegd de nadere correspondentie met Ged. Staten na 1852 gevoerd, ten blijke dat zij alsnog voor die splitsing gezind zijn gebleven.

Artikel 1, de scheiding van Opsterland in Oost- en West-Opsterland bepalende, werd daarop met 46 tegen 19 stemmen aangenomen.

Na goedkeuring van de overige artikelen werd het wets-ontwerp met 46 tegen 19 stemmen aangenomen.

Tegen stemden de heeren: van Lynden, van Eck, Hoffman, Elout van Soeterwoude, Bieruma Oosting, Rochussen, de Kempenaer, Baud, van Heiden Reinestein, Groen van Prinsterer, Slicher van Domburg, Sander, Schimmelpenninck van der Oije, de Limpens, van Reede van Oudtshoorn, Wintgens, Taets van Amerongen, van Rappard en Kien.

5. dat tot splitsing van de gemeente de Zijpe en tot vereeniging van het gedeelte er van, bekend onder den naam van Hazepolder, met de gemeenten Schoorl en Petten. Art. 1, de splitsing van de Zijpe bepalende, werd daarop in stemming gebragt en met 57 tegen 8 stemmen verworpen, waarna de minister van binnenlandsche zaken, als daartoe door den Koning gemagtigd, het wets-ontwerp introk.

6. dat tot opheffing van de gemeente de Mijl en tot vereeniging van een gedeelte daarvan met 's Gravendeel en van een ander met Dubbeldam en Wieldrecht, werd met 43 tegen 21 stemmen aangenomen.

7. dat tot wijziging van hoofdstuk IV der staatsbegrooting voor 1855, dat zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen werd;

8. dat tot wijziging van hoofdstuk IV der staatsbegrooting voor 1856, waarover eene korte woordenwisseling tusschen den heer van Eck en den minister van justitie plaats had, waarna het met 55 tegen 3 stemmen aangenomen werd.

In de zitting van heden heeft plaats gehad de trekking der afdeelingen.

Daarna zijn de beraadslagingen over de begrootings-wetten aangevangen, waarbij het woord hebben gevoerd de heeren: Dommer van Poldersveldt, Zylker, Ter Bruggen Hugenholtz, Groen van Prinsterer, van Foreest en de ministers van justitie en van binnenlandsche zaken.

De commissie voor de verzoekschriften heeft aan het einde der zitting op eenige verzoekschriften verslagen uitgebragt.

GRONINGEN, 22 November.

Den 16 dezer werd de gedenkdag van het vijf en twintig-jarig hoogleeraarsambt van onzen hooggeschatten stadgenoot, den hoogleeraar L. G. Pareau, door vele vrienden in deze stad, alsmede door de tegenwoordige theologische studenten dezer hoogeschool, met groote belangstelling herdacht. Eergisteren heeft ook eene commissie van oud-studenten, bestaande uit de heeren: Thoden van Velzen, pred. te Leeuwarden; Rutgers en Lorgion, pred. te Groningen; Thoden van Velzen, pred. te Bergumerheide; Brouwer, pred. te Oudkerk, en Poelman, pred. te Holwierda, namens een aanzienlijk getal voormalige kweekelingen, uit verschillende gewesten van ons vaderland, den waardigen leermeester begroet en hem als een bewijs van hunne erkentelijkheid een tweetal kostbare geschenken aangeboden. In veler hart leeft gewis de wensch, dat de edele Pareau nog lang tot nut der hoogeschool en ten zegen der gemeente moge werkzaam zijn.

LEEUWARDEN, 24 November.

Bij de jl. zaturdag alhier gehouden openbare verpachtingen zijn gegund aan de hoogste bieders: *a.* de opbrengst van het marktgeld, wegens het gebruik van de veemarkt voor het vee, aan H. Kuilenberg en D. S. Roorda voor *f* 1071; *b.* idem wegens staanplaatsen voor het uitstallen en uitventen van waren (met uitzondering van vee), zoomede ten dienste van openbare vermakelijkheden, aan W. F. G. Struiks, C. Burg, J. Bosman en J. Feddema voor *f* 3200; *c.* de opkomsten van het bruggeld voor het draaijen van de Poppebrug, aan P. Vergonet voor *f* 5; terwijl de verpachting van de opkomsten van het bruggeld voor het wippen van de Verwersbrug, waarvoor *f* 47 is geboden, provisioneel is aangehouden.

— Donderdag avond jl. had alhier de jaarlijksche vergadering der *Ys-Club* plaats. Uit de gedane rekening en verantwoording bleek, dat de finantien der Vereeniging in zeer bloeijenden toestand verkeeren, zoodat dan ook over dit jaar *geene contributie* van hen, die reeds leden zijn, zal worden geheven. Het verslag toonde o. a. aan, dat het getal leden tot over de 250 is geklommen.

Er werd besloten, om gedurende den aanstaanden winter twee hardrijderijen op schaatsen (ééne door mannen en ééne door mannen en vrouwen), benevens eene harddraverij met paard en slede te doen houden.

In plaats van den heer A. van der Plaats, die dit jaar aftrad, doch niet weder verkiesbaar was, werd benoemd de heer J. H. Haverschmidt. De vijf commissarissen voor de harddraverij, de heeren: N. T. Haverschmidt, J. B. van Andringa de Kempenær, O. O. Gorter, E. Wijbrandi en D. B. Schaap, werden, even als twee leden van de commissie voor de hardrijderijen, de heeren jhr. R. C. van Cammingha en P. Wijbrandi, herkozen, terwijl in de laatste commissie nog, in plaats van de heeren mr. C. S. Sixma baron van Heemstra en jhr. H. M. van Albada de Haan Hettema, naar elders vertrokken, en J. H. Haverschmidt, tot directeur benoemd, tot leden werden benoemd de heeren A. van der Plaats, J. Oosterhoff Wz. en A. Wiersma.

— De inenting van het rundvee tegen de besmettelijke longziekte heeft in de laatste twee maanden op uitgebreide schaal in deze provincie plaats gevonden. Tot dusverre zijn van p. m. 250 veehouders ongeveer 4000 stuks (kalveren boven de 6 maanden, hokkelingen en enterrieren) ingeënt, die, op weinige uitzonderingen na, in de termen vallen, om, zoo zij aan de gevolgen sterven (hetgeen echter tot heden nog slechts met één rund is geschied), door de Provincie aan de eigenaars te worden vergoed; terwijl buitendien nog ruim 1100 runderen boven 3-jarigen ouderdom voor rekening en risico der eigenaars de kunstbewerking hebben ondergaan. Meerendeels behooren deze runderen tot gezonde beslagen. Het grootst getal inentingen is door den heer Jennes, leeraar aan 's rijks veeartsenijschool te Utrecht, verrigt en verder, op zijne aanwijzing, door de rijks veeartsen P. van Staa, te Sneek, en J. B. Kielstra, te Opeinde. Vermits evenwel de heer Jennes sedert het begin dezer maand weder uit deze provincie is vertrokken, is thans de inenting opgedragen: voor de gemeenten Doniawerstal, Hennaarderadeel, Rauwerderhem en Wijmbritseradeel aan den rijks veearts van Staa, — voor Baarderadeel, Idaarderadeel, Leeuwarderadeel, Opsterland, Smallingerland, Tietjerksteradeel en Utingeradeel aan den rijks veearts J. B. Kielstra, — voor Wonseradeel aan den rijks veearts J. L. Hoegen, te Witmarsum, — voor Haskerland aan den rijks veearts E. Plantenga, te Wolvega, — en voor het Bildt aan den rijks veearts E. F. van den Bosch, te St. Anna-Parochie, — tot al welke gemeenten tot dusverre de inentingen betrekking hadden; terwijl voor gemeenten, waaruit nog geene aanvragen zijn ingekomen, de naastbij wonende rijks veearts is aangewezen.

Het is te hopen, dat het middel werkelijk voorbehoedend moge blijken te zijn, daar, zooals de wekelijksche officieele publicatien in deze Courant telkens aanwijzen, de longziekte niet ophoudt zich in erge mate in deze provincie te verspreiden. Gedurende den herfst van 1855 kwamen wekelijks gemiddeld 37 gevallen voor en werden p. m. 15 nieuwe stallen per week aangetast, — thans zijn beide cijfers 2½ maal zoo groot en klom dat der nieuwe stallen zelfs eens tot 46 in de week. Terwijl voorts in 1855 tot 14 November slechts 512 runderen aan de ziekte stierven en 1156 te dier zake werden afgemaakt, beliepen die cijfers over hetzelfde tijdvak van dit jaar 1735 en 3090, en dus in het geheel 3157 meer dan in 1855, of bijna tweemaal zooveel. Dezelfde ongunstige verhouding wordt waargenomen ten aanzien van het getal der aangetaste stallen of beslagen, dat in 1855 tot 14 November niet meer dan 328 bedroeg en in 1856 tot dien dag reeds tot 956 is geklommen. De ziekte heerscht op dit oogenblik in 29 van de 43 gemeenten dezer provincie, doch het hevigst steeds in het middenpunt en de westelijke, zuid-westelijke en zuidelijke streken, waar men, gelijk bekend is, de grootste veestapels aantreft. Het totale cijfer der runderen, die van de invoering der reglementaire verordeningen tegen de longziekte in dit gewest (17 Dec. 1849) tot dusverre (bijna 7 jaren dus) aan die ziekte verloren gingen, bedraagt 18,910, [illegible] opgaven, in de thans verloopen [illegible] maand van [illegible]

— Woensdag jl., des namiddags 3 uur, ontstond er te [illegible] brand ten huize van F. S. Antonides, mr. bakker en winkelier, [illegible] was. Hoewel de brand aanvankelijk hevig dreigde te worden, werd men gelukkig spoedig door de kloeke en doelmatige hulp, die met de meeste [illegible]lendheid door eenige der ingezetenen werd aangebragt, meester van het schrikkelijk element. Een en ander was voor brandschade verzekerd, zoodat [illegible] vertrouwt, dat de toegebragte schade aan het dakwerk, alsmede van de in [illegible] raad zijnde granen, enz., behoorlijk zal worden vergoed.

— Z. M. heeft goedgevonden te benoemen: voor de Contributie Hemelumer Oldephaert en Noordwolde c. a. Zeedijken, tot dijkgraaf den heer T. K. Tjebbes; tot dijksgedeputeerde den heer R. O. Bajema; tot mindergetallen in het bestuur van Wijmbritseradeel c. a. Contributie Zeedijken, de heeren IJ. T. IJkema en W. T. Zijlstra.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Dokkum, de heer S. Sinnema, thans controleur derzelfde middelen te Dokkum; en tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Dronrijp, de heer J. H. Simon, surnumerair der directe belastingen, in en uitgaande regten en accijnsen te Leeuwarden.

Z. M. heeft goedgevonden te benoemen, tot hoogstdeszelfs adjudant den 1sten luitenant J. M. baron van Tuijll van Serooskerken, van het 3de regement dragonders, tot dusverre ordonnance-officier bij Zijne Majesteit, uit welke betrekking hij eervol wordt ontslagen, met bepaling, dat hij tevens zal overgaan bij den grooten staf; bij het 7de regement infanterie, tot 2den luitenant de sergeanten C. H. van Dedem van Driesberg, van het instructie-bataillon, en P. F. T. La Fors, van het 4de regement infanterie, en bij het 3de regement dragonders, tot 2den luitenant, den wachtmeester J. A. van der Mast, van de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt.

— De ministers van kolonien en van oorlog, als daartoe door den Koning gemagtigd, hebben bekend gemaakt, dat er in het jaar 1857 voor jongelingen (waarvan het getal later zal worden bepaald) de gelegenheid zal bestaan om voor de dienst in Oost- en West-Indie, geheel voor rekening der koloniale geldmiddelen, als kadet bij de Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt te worden geplaatst, en zulks wat Oost-Indie betreft voor alle wapens, en wat West-Indie aangaat voor de wapens der infanterie en artillerie; zullende die plaatsing geschieden onder gehoudenheid nogtans, dat de ouders of voogden zich vooraf bij borgtogt verbinden, om de uit de indische fondsen ten behoeve van hunne zonen of pupillen te verstrekken sommen terug te betalen, ingeval die jongelingen hunne bestemming niet volgen, het geval van overlijden alleen uitgezonderd. — Het daartoe gevorderd vergelijkend examen zal in de maand Junij van het volgend jaar plaats hebben.

— De minister van finantien heeft, bij resolutie van 13 dezer, aan de provinciale directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, te kennen gegeven, dat bij inslag van coaks uit gaz-fabrijken ten behoeve van fabrieken enz., hebbende genot van vrijdom van accijns voor die brandstoffen, het 1/10 gedeelte van den accijns niet behoeft te worden opgelegd, en dat 1/10 alzoo ook kan worden gekort bij aflevering ten behoeve van fabrieken enz., die slechts het genot van vrijdom van accijns van 7/10 of ⅘ gedeelte hebben.

— Naar men verneemt, heeft de bisschop van Munster besloten om te Kevelaer eene prachtige kerk te stichten, aan de maagd *Maria* gewijd, en heeft hij een brief uitgevaardigd aan de nederlandsche belijders der r. k. godsdienst en inzonderheid aan de zoodanige, die gewoon zijn naar genoemde plaats ter bedevaart te gaan, om tot den aanbouw dezer kerk bij te dragen, en alzoo in de behoefte eener grootere kerk aldaar te helpen voorzien.

NIJMEGEN, 19 November. De kerkeraad der nederduitsch hervormde gemeente alhier heeft, ter vervulling der vacature, ontstaan door het bedanken van den wel-eerw. heer ds. van Haaften als predikant dier gemeente, heden avond het navolgende twaalftal predikanten opgemaakt, alphabetisch gesteld: dd. Alingh Prins, te Kortezwaag; Amerom, te Bolsward; Berlage, te Naarden; Brouwer, te Oudkerk; Brutel de la Rivière, te Meppel; Denier van der Gon, te Zoeterwoude; Esscher, te Dronrijp; Laurillard, te Zandpoort; Poelman, te Holwierda; Riedel, te Stads-Kanaal; Schaaff, te Tjerkwerd; Stam, te Hellouw.

— Ds. J. A. Ruis, predikant bij de hervormde gemeente te Ommen, heeft voor het beroep naar Garijp en Suameer bedankt.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

MADRID, 22 November.

Bij een koninklijk decreet is de minister van finantien gemagtigd, om buitenslands voor zestig millioenen realen granen en meel te laten inkoopen, die vrij van regten zullen worden ingevoerd.

MARSEILLE, 24 November.

De aanvoer van Granen gedurende deze maand bedragen 80,000 hectoliters.

BERLIJN, 24 November.

De Landdag in Mecklenburg weigert, om tot het Tolverbond toe te treden.

Volgens den *Preuss. Correspond.* heeft het handelstractaat tusschen Rusland en Napels alleen ten doel de regeling van zekere regten voor de scheepvaart.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 24 November.

NEDERLAND	W. Schuld	2½	pCt.	62 15/16	RUSLAND Obl. H. & Co	1798/1816	5	pCt.	103¾
Dito	Dito	3	„	75 1/16	Dito „ Dito	1828/1829	5	„	102¼
Dito	Dito	4	„	94	Dito „ Dito		4½	„	92½
Dito	Amort. Sijnd.	3½	„		Dito „ Dito		4	„	83¼
Dito	Hand.-Maats.	4½	„	135	Dito „ S. & Co.		4	„	82⅞
SPANJE	Obligatien	1¼	„	22 15/16	OOSTENRIJK Metalliek		5	„	73 11/16
Dito	Dito	3	„	40½	Dito Nationale		5	„	75 1/16
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	36¾	Dito bet. Amst.		5	„	82¾
PORTUGAL	Obligatien	3	„	44	Dito		2½	„	38¼

Nieuwe 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie 92⅞, 6de serie 94⅝.

LONDEN, 24 November. Consols 94½.

LONDEN, 24 November. Bij zeer ruimen aanvoer van inlandsche, doch schralen aanvoer van buitenlandsche, waren Granen zeer flaauw. — Boter (friesche) 110 /, (groninger) 92 /.

AMSTERDAM, 24 November. Granen flaauw. — Koolzaad op 9 vat in November 87 p. v. — Raapolie, vliegend *f* 54, op Mei *f* 47½.

ROTTERDAM, 24 November. Garst *f* 3 en Boekweit *f* 10 hooger. Haver *f* 6 lager. — Koolzaad 1 p. v. hooger.

LEEUWARDEN, 21 Nov. Boter *f* 47.50. Aanv. 809 ¼, 251 ⅛, 66 1/16 vat.
Kaas - 27.50 à *f* 32.50. Aanv. 4632 Ned. pond.

GRONINGEN, 21 November. Tarwe in een doen, Rogge slap en in de ligte soorten tot verlaagde prijzen moeijelijk te plaatsen, Boekweit prijshoudend, Garst *f* 7½ lager, bijna zonder koopers, Haver in een doen. — Zaden bijna zonder handel. Raapolie *f* 51.50.

De **eerste** BUITENGEWONE WINTERAVOND-VERGADERING van het Departement Leeuwarden der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* zal zijn Maandag, den 1 December 1856, 's avonds *zeven* uur, in de Groote Zaal van VAN DER WIELEN.

Redenaar: de Heer Mr. A. MODDERMAN, van Groningen.

Bewijzen van toegang zijn verkrijgbaar aan het Departementsgebouw; terwijl degenen, die wenschen Lid te worden, zich gelieven aan te melden bij

R. D. SMEDING, *Secretaris.*

De geëerde inteekenaars voor **Voorwerpen**, bestemd voor de te houdene VERLOTING, worden bij dezen namens *het Bestuur van de Hulpkas voor Israëliten* alhier, ten vriendelijksten uitgenoodigd, dezelve uiterlijk vóór den 15 December aanstaande in te zenden ten huize van den Heer L. I. REIJZER, in de Groote Kerkstraat, bij wien, zoo mede bij elken Bestuurder, nog **Loten** verkrijgbaar zijn.

Leeuwarden,
16 November 1856.

Namens het Bestuur,
Dr. FRIJDA, *Voorzitter.*

Ondertrouwd:
Dokkum,
28 November 1856.

S. BEEK en
T. N. POSTHUMUS.

Kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

⁂ Getrouwd:
Amsterdam, — M. KINGMA, JA[illegible] Sneek, en
20 November 1856. — A. J. C. BRUNIN[illegible]USEN.

⁂ Getrouwd:
Grijpskerk, — D. L. DURKSZ en
29 November 1856. — M. J. S. RIETSEMA.

⁂ Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER JELTJE G. VELTHUIS, Echtgenoote van
Pingjum, den 15 November 1856. — G. BANGMA.

⁂ Bevallen van een ZOON, C. M. W. GERDENIER, geliefde Echtgenoote van
Medenblik, 17 November 1856. — HAIJO HARMENS.

⁂ Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON, TITIA PIJTTERSEN, geliefde Echtgenoot van
Sneek, 19 November 1856. — H. VAN STEENWIJK.

⁂ Heden beviel zeer voorspoedig van een ZOON' ELIZABETH ALBERDA, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, 20 November 1856. — S. VAN LOO.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON A. J. OPPEDIJK, geliefde Huisvrouw van
IJlst, 20 November 1856. — C. T. DE JONG.

⁂ Voorspoedig bevallen van een' ZOON S. A. KAIJSER — LODEESEN.
Rottevalle, den 21 November 1856.

IRNSUM, den 15 November 1856. Heden namiddag om vier uur, overleed alhier, na voorzien te zijn van de Heilige Sacramenten, in den ouderdom van bijna 96 jaren, onze waarde Moeder ZIETSKE JACOBS DE JONG, Weduwe van POPKE JOUKES DEELSMA.
Mede namens Kinderen en Kleinkinderen,
JOUKE POPKES DEELSMA.

OENKERK, den 15 November 1856. Heden avond overleed onze veel geachte Moeder SJOUKJE DIRK STIENSTRA, Weduwe van ANSKE ANSKES POSTMA, Erfgezeten Landbouwersche te Oenkerk, in den zoo gezegenden ouderdom van 82 jaren. — T. A. POSTMA,
Algemeene kennisgeving. — *mede namens Zusters en Zwagers.*

⁂ Mijne geliefde Echtgenoote IJKJEN LIEUWES HALBESSMA, met wie ik 24 jaren in den genoegelijksten echt leven mogt, ontsliep heden namiddag, na eene ongesteldheid van bijna vijf weken, zacht en kalm, in den ouderdom van 56 jaren, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen.
Dragten, 16 November 1856. — L. W. BRANDSMA.

⁂ Heden avond omstreeks elf uren overleed zacht en kalm onze veelgeliefde en zorgdragende Vader en Behuwdvader DIRK ANDLES PALSMA, in den ouderdom van 51 jaren en bijna 3 maanden. Hevige koortsen van zes dagen maakten een einde aan zijn voor ons zoo nuttig en dierbaar leven. Wat wij in hem verliezen kan een ieder beseffen die hem van nabij hebben gekend.
Wirdum, — ANDLE DIRKS PALSMA,
den 16 November 1856. — *uit aller naam.*

MORRA, den 17 November 1856. Het behaagde den Almagtigen, na eene korte zeer hevige ongesteldheid, in den gezegenden ouderdom van ruim 78 jaren, tot onze droefheid door den dood van ons weg te nemen, onze waarde Schoonzuster en Tante, BAUKJE JANS IJNIA, Weduwe van AUKE JAKOBS DOUMA. Moge hare standverwisseling haar tot gewin zijn geworden, en het Evangelie vertroostend en heiligend op ons en onze Betrekkingen werken.
Uit aller naam,
GERBEN J. DOUMA.
ENGBERT IJ. BOTMA.

⁂ Een zware slag trof heden weder mij en mijne nog overige Kinderen, door het overlijden, na eene hevige doch kortstondige ziekte, mijner eenigst overgebleven teedergeliefde Dochter JOANNA MARIA HILLEGONDA, in den ouderdom van ruim 49 jaren.
Steeds trachtte zij het gemis eener vroeg ontslapene Gade en Moeder voor hare jongere Broeders en Zuster te vergoeden en was mij en de mijnen tot hulp en troost bij al het leed dat ons wedervoer. — Elk die haar beminnelijk karakter kende, deelt voorzeker in onze diepe smart en bidt voor ons om kracht tot christelijke onderwerping.
Leeuwarden, — PH. SILVERGIETER HOOGSTAD.
den 18 November 1856.
Men gelieve deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

⁂ Heden overleed onze lieve LOTJE, in den ouderdom van ruim 2 maanden.
Dockum, — J. VAN DOUWEN.
22 November 1856. — J. VAN DOUWEN — V. D. WERFF.
Eenige kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 18 tot en met den 24 November 1856 aangegeven: 6 Geboren. 8 Overleden. Gehuwd 4 paren.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEEUWARDEN gedenken, op Zaturdag den 29 November e. k., des voormiddags te elf ure, voor den tijd van één jaar, in het openbaar te **verhuren:**

1. Een MOESTUIN, ten Zuiden van den Straatweg bij het voormalige Tolhuis onder Lekkum, groot 23 roede 40 el; in te gaan den 12 Mei 1857.
2. Een stuk WEIDLAND, ten Zuiden van den Straatweg aldaar, groot 54 roede 90 el; in te gaan Petri of den 5 Maart 1857, waarbij behoort het GRASGEWAS van den Weg ten Oosten.
3. Een stuk WEIDLAND, ten Noorden van den Straatweg aldaar, groot 1 bunder 44 roede 10 el; in te gaan als boven, waarbij wordt verhuurd een stuk WEIDLAND ten Zuid-Oosten van dit perceel gelegen, groot 36 roede 10 el.
4. Een stuk WEIDLAND, ten Oosten van het Kalverdijkje aldaar, groot 3 bunder 45 roede; in te gaan als boven.

En voor den tijd van drie jaren te **verpachten:**

5. De STADS HUIZING en de opbrengst van het SLUISGELD voor het doorvaren van het **Stads Verlaat**, benevens de VISSCHERIJ daarbij behoorende; in te gaan den 12 Mei 1857.
6. De VISSCHERIJ in het **Vliet**, in de **Potmarge** en bij de **Verwersbrug** of in de **Ee**, in te gaan den 1 Mei 1857, en
7. De VISSCHERIJ in de **Stads Gracht**, in twee perceelen; in te gaan als boven.

De Voorwaarden van deze Verhuring en Verpachting liggen in de Secretarie der Gemeente voor een ieder ter lezing, van des voormiddags tien tot des namiddags één uur.

Leeuwarden, — *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 17 November 1856. — J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEEUWARDEN brengen mits deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de *Rekening* wegens de in 1850 plaats gehad hebbende *slatting* van de *Molensloot*, van af heden, gedurende *veertien dagen*, ter Secretarie der Gemeente ter inzage ligt.

Leeuwarden, — *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 25 November 1856. — J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

HET PLAATSELIJK BESTUUR VAN HEMELUMER OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE maakt bij deze bekend, dat de nieuw opgemaakte Legger der Perceelen, onderhoudpligtig van het voetpad *de Kei*, loopende van af de Boltensloot tot de Bakhuister Vaert onder het dorp Hemelum, met de zich daarin bevindende Ganghouten, van af den 25 November e. k., gedurende twee maanden ter visie zal liggen ter Secretarie der Gemeente, en binnen eene maand daarna [illegible] tegen dien Legger bij het Plaatselijk Bestuur voornoemd, kunnen [illegible].
Het Plaatselijk Bestuur voornoemd,
K. TJEBBES.
[illegible]

DE BURGEMEESTER VAN HET BILDT, maakt bekend, dat de [illegible] den naar de betrekking van VELDWACHTER in deze Gemeente, ter standplaats Oudebildtzijl, zich in *persoon*, onder overlegging van een *eigenhandig geschreven* adres, bij hem zullen moeten aanmelden vóór of op den 6 December 1856; dat aan die betrekking zal worden verbonden eene jaarwedde van *f* 210, en dat daarvoor bij voorkeur in aanmerking zullen komen ingezetenen der gemeente het Bildt en diegenen, welke dat vroeger zijn geweest.
St. Anna-Parochie, — *De Burgemeester voornoemd,*
22 November 1856. — ALBARDA.

AANBESTEDING.

HET GEMEENTE-BESTUUR VAN RAUWERDERHEM zal, op Maandag den 8 December 1856, 's namiddags ten één uur, in het Gemeentehuis te Rauwerd, in het openbaar, bij inschrijving en opbod, aanbesteden:

Het **verbeteren** der AARDENBAAN, en het BEVLOEREN en BEGRINDEN van dien **Weg**, strekkende van af den aanwezigen Grindweg, even buiten het dorp *Rauwerd*, en aansluitende aan den grooten Straatweg van Leeuwarden naar de Overijsselsche grenzen, nabij de *Moezelsbrug*, ter lengte van p. m. 1950 Ned. ellen.

De Bestekken liggen van af den 26 November e. k., ter lezing: aan het Gouvernementshuis te *Leeuwarden*, en in het Gemeentehuis te *Rauwerd;* voorts te *Leeuwarden* in het Lands Welvaren; op de *Drie Romers* bij Wartena; te *Sneek* bij de Ruiter; te *Harlingen* in het Heeren Logement; te *Heerenveen* in het Heeren Logement; te *Akkrum* bij Knipers, en te *Irnsum* bij Jorna.

Locale aanwijzing zal worden gedaan op Zaturdag den 6 December en op Maandag den 8 December e. k., vóór de besteding.

Rauwerd, — *Het Gemeente-Bestuur voornoemd,*
den 22 November 1856. — O. E. HOUTSMA.
De Secretaris, E. ADEMA.

OP Ameland op den 17 November 1856 aan strand gespoeld en geborgen zijnde: 4 Noordsche Balken, ongemerkt, een Mast met Steng en Bramsteng, twee Raa's, vier span Groot- en vier span Stinge-want, Berdoens, Groot- en Stingestag, Mars- en Bramschoten, Hanger, loopend Touwwerk en eenige Lappen van Zeilen, enz., — zoo worden de eigenaren daarvan bij dezen opgeroepen om die goederen te reclameren bij den **Burgemeester** van *Ameland*.

HET DIJKS-BESTUUR *van de Zeven Grietenijen en de] Stad Sloten C. Z.*, zal, op Donderdag den 11 December 1856, des voormiddags te 11 uur, in het Logement *de Wildeman*, in de Lemmer, in het openbaar aanbesteden:

1. Het **vernieuwen** der BUITENVLOEDDEUREN van de Zeesluis *de Tacozijl*, waarvan het Bestek en de Teekening bij den Secretaris der Contributie in de Lemmer ter inzage leggen.
2. Het leveren van ongeveer 250 kub. ellen **Riviergrind**, 175 kub. ellen **Zeegrind**, 220 kub. ellen **harde Wrak**, 175 kub. ellen **Kalkkeisel** en 100 kub. ellen **Balsteen**, alles voor de dienst van 1857.

Het Dijks-Bestuur voornoemd,
W. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.
Ter ordonnantie van hetzelve,
WAUBERT DE PUISEAU, *Secr.*

MR. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, mede ten verzoeke van den Heer Mr. J. KLASING SCHONEGEVEL, Griffier bij het Kantongeregt te Berlicum, op Woensdag den 3 December 1856, 's namiddags 5 uur, ten huize van den Kasteleiu Dirk Klazes de Jong, te Berlicum, provisioneel verkoopen:

1. Eenen uitmuntenden MOESTUIN, gelegen te Berlicum, Kad. gemeente Berlikum, sectie A, no. 724, groot 8 roede 40 el.
2. Een perceel best GARDENIERSLAND, gelegen onder Berlicum, Kad. gem. Berlicum, sectie A, no. 861, groot 43 roede 80 el.

Beide perceelen zijn bij de Weduwe en Erven Klaas Eeltjes Schiphof in eigen gebruik en dadelijk te aanvaarden.

Voorwaarden zijn te vernemen ten Kantore van den Notaris.

DE Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, op Woensdag den 26 November e. k., 's avonds 7 uur, ten huize van den Societeitshouder van Heslinga aldaar, finaal verkoopen:

1. Eene hechte HUIZINGE en HERBERG, *de Witte Arend* genaamd, staande op een der beste standen aan de Marktstraat te Sneek, door den Heer Flach en de Erven van der Meer bewoond; staande op *f* 3444.
2. Eene hechte HUIZINGE, aan de Pol te Sneek, door B. de Haan en anderen bewoond voor *f* 120 in het jaar; staande op *f* 1300.
3. Eene ruime PAKHUIZINGE, naast het vorige perceel aldaar, laatstelijk in gebruik geweest bij den Heer Sluijterman; staande op *f* 1182.
4. Twee GEBOUWEN, staande achter perceelen 2 en 3 aldaar, verhuurd aan diversen voor *f* 106 in het jaar; staande op *f* 800.

Te aanvaarden: perceel 3 dadelijk na de finale toewijzing en perceelen 1, 2 en 4 den 12 Mei 1857.

VERKOOP EENER KOOPMANS- EN HEEREN-HUIZINGE ENZ.
BIJ DE WAAG te SNEEK.

DE Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van den Heer E. J. ATTEMA, Notaris te Dragten, finaal verkoopen:

1. Eene in de laatste jaren grootendeels nieuw gebouwde en veel verbeterde KOOPMANS- en HEEREN-HUIZINGE, met **Erf** en **Steeg** c. a., op een der beste standen *aan de Wip* bij **de Waag** te **Sneek;** staande op. *f* 4363.
2. Eene *hechte, ruime* en *zeer ter nering staande* HUIZINGE met **Erf**, tot velerlei affaires zeer geschikt, achter het vorige perceel, *in de Peperstraat* bij de Waag te Sneek; staande op *f* 2023.

Te aanvaarden 12 Mei 1857.

Wie gading maakt kome bij de finale toewijzing op *Donderdag* den 27 *November* e. k., 's avonds 7 *uur*, ten huize van G. DE RUITER te **Sneek.**

NB. DOOR VERKOOPERS WORDT VAN DE VOORWAARDE, OM EEN **BORG** TE STELLEN VOOR DE EVENTUEEL TE BETALEN BOETE, **AFGEZIEN.**

Boelgoed te Dockum.

DE Notaris POSTHUMA, te Dockum, zal door het ministerie van den Notaris BRANDSMA, op Donderdag den 27 November 1856, 's namiddags precies ten 1 ure, ten sterfhuize van den Heer A. van der Nagel te Dockum, bij boelgoed, à contant, verkoopen:

1 vijfjarig zwart Merrie-Paard, mak en bereden; 1 fraaije Chais met lossen kap, 1 Chaisgereid en verder Paardetuig; 1 dubbel Jagtgeweer, 2 Kruidhoorns, 1 Weitasch, enz.; 1 nieuwe Boot met toebehooren; 3 nieuwe Schakels en 1 Ruiltjen; MEUBELEN en HUISRAAD, als: 1 Lessenaar, 1 Bed met toebehooren, Damasten Overgordijnen, 1 Kagchel, 1 Bloemen-Tafel, 1 Pendule met 2 Bloemvazen, eenige Boeken en Platen; ongeveer 40 tonnen Baggelaar Turf, en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

DRIE WONINGEN EN ZEER GROOTEN TUIN TE SNEEK.

DE Notaris C. J. JORRITSMA, zal publiek veilen en finaal verkoopen: DRIE *uitmuntende, nieuwe* en *hechte* WOONKAMERS, met **Erf** en den *daarachter gelegen zeer uitgestrekten vruchtbaren en schoon beplanten* TUIN c. a., aan de Kruisebroedersstraat binnen **Sneek**, groot kadastraal 15 roede 62 el; alles breeder bij Billetten omschreven.

En zulks in 5 perceelen met regt van zamenvoeging; 12 Mei 1857 te aanvaarden; staande thans: perc. 1 op *f* 729, 2 op *f* 774, 3 op *f* 777, 4 op *f* 900 en 5 op *f* 909.

Wie gading maakt kome *Donderdag 27 November* a. s., avonds 7 *uur*, bij G. DE RUITER te **Sneek.**

VERKOOPING VAN LAND ONDER *WONS.* — De Notaris OOSTERHOFF, te Witmarsum, zal, op Maandagen den 1 en 15 December 1856, telkens des namiddags 2 uur, in het Schippershuis te Makkum, onder uitlooving van strijk- en verhooggeld, veilen en verkoopen:

Een stuk uitmuntend GREIDLAND, gelegen in de Weeren onder Wons, Kadaster sectie A, no. 661, groot 2 bunder 52 roede 30 el (in naam 7 [illegible]ten); thans bij Jelle en Pieter J. Postma als mede-eigenaren in gebruik [illegible] aanvaarden dadelijk na de toewijzing.

De Conditien zijn intusschen te vernemen ten Kantore van voornoemd[illegible]

[illegible] gedenkt [illegible] Een GEDEELTE [illegible]
[illegible] HOOGVEEN [illegible]

VERVEILING VAN EENE BAKKERIJ TE HARLINGEN.

De Notarissen GOSLINGS en Mr. SCHOT, zullen te Harlingen, op Woensdag den 26 November 1856, 's avonds 5 uur precies, bij Beidschat, herveilen:

Eene uitmuntende en welbeklante BAKKERIJ, met prompte HUIZINGE c. a., aan de Brouwersgracht te Harlingen, in gebruik bij den eigenaar Hilwerda.

En dienzelfden avond ter zelfder plaatse, te 8 uur precies, finaal verkoopen:

1. De voornoemde BAKKERIJ met WOONHUIZINGE.
2. Eene HEEREN-HUIZINGE c. a., in den hoek der Zuiderhaven en Brouwersgracht naast het vorige perceel, wijk F, no. 23; bewoond door den Heer M. v. d. Plaats; waarop geboden is *f* 1701.
3. Een PAKHUIS in de Carelvisschersteeg aldaar; in gebruik bij den eigenaar Hilwerda; waarop geboden is *f* 880.

Alles te aanvaarden den 12 Mei 1857.

FINALE VERKOOP VAN HET

BUITENVERBLIJF MONSMA-STATE en LAND,

te *BOLSWARD.*

De Notaris K. DE JONG, Rz., te Wommels, zal, ten verzoeke van den Heer J. J. VAN NOORD, te Bolsward, op Donderdag den 27 November 1856, 's namiddags drie uur, in het Logement *het Rood Hert*, te Bolsward, finaal verkoopen:

1. Het zoo gunstig bekende, hechte en wel doortimmerd BUITENVERBLIJF, *Monsma-State*, met **Stalling, Boomgaard**, waarin ruim 100 fijne Vruchtboomen, **Bloem-** en **Moestuin**, gelegen in de onmiddelijke nabijheid der stad Bolsward, aan den Puinweg en de Trekvaart naar Leeuwarden, Kadaster gemeente Bolsward, sectie B, nos. 374 tot en met 377, groot 31 roede 50 el; staande thans op *f* 4535.
2. Twee stukken buitengewoon vruchtbaar WEILAND, waarin fijne Kleiaarde aanwezig is, zeer geschikt om te worden afgegraven, aan de Trekvaart naar Leeuwarden, tegenover het vorige perceel, (van ouds bekend 7 pondm.) Kadaster als voren, sectie B, nos. 476 en 486, ter grootte van 2 bunder 12 roede 40 el; waarop in twee perceelen is geboden: op (de 2 pondm.) *f* 1820, en op (de 5 pondm.) *f* 3877.

Aanvaarding: het Buitenverblijf c. a. 12 Mei 1857 en het Land dadelijk na de toewijzing.

Informatien te bekomen bij gemelden Notaris en den Heer VAN NOORD gemeld. — De Huizinge te bezigtigen twee dagen voor den veekoop.

DEZELFDE NOTARIS DE JONG, zal ter zelfder tijd en plaats, finaal verkoopen:

Eene prompte HUIZINGE en ERF, staande in de Kerkstraat te Bolsward, geteekend letter D, no. 531, Kadaster sectie A, no. 133, groot 1 roede 82 el; door Haitse Krul en anderen bewoond; 12 Mei 1857 te aanvaarden; waarop geboden is *f* 525.

Verkooping te Workum.

De Notaris MANN, zal, ten verzoeke van den Heer VERWER, Vrijdag 28 November 1856, 's nademiddags 2 ure, in het Lands Welvaren bij Bergsma, te Workum, finaal verkoopen:

1. 3-30-69 (9 pond.) hoogstvoortreffelijk GREIDLAND, bij de stad Workum; bij T. H. Kuipers in huur; geboden per 36½ roede *f* 707.
2. 3-30-69 (9 pond.) uitmuntend GREIDLAND, aan de Groote Laan in het Workumer Nieuwland onder Workum; bij Sikkema in gebruik; bod per 36½ roede *f* 526.
3. 2-66-39 (7¼ pond.) vruchtbaar GREIDLAND, achter het vorige perceel aldaar; bij denzelfden in huur; geboden per 36½ roede *f* 521.
4. 3-12-32 (8½ pond.) rijkelijk vruchtdragend GREIDLAND, aan de Naauwe Larts in het Workumer Veld onder Workum; bij Sijmensma in gebruik; bod per 36½ roede *f* 426.

   De perceelen 2, 3 en 4 St. Petri 1857 te aanvaarden.
5. Eene HEEREN-HUIZINGE, met verschillende Boven- en Benedenvertrekken, fraaijen **Tuin**, voorzien van vele Vruchtboomen, aan de Kleine Kant onmiddelijk bij de Markt te Workum; thans bij den Heer Instituteur Keen bewoond; 12 Mei 1857 te aanvaarden; geboden *f* 1525.

Verkooping van Land, te Idzega.

DEZELFDE NOTARIS zal, ten verzoeke van den Heer VERWER, op tijd en plaats voormeld, finaal verkoopen:

2-84-76 (7¾ pond.) bij uitnemendheid vruchtbaar GREIDLAND en AANGEWAS, onder Idzega, gemeente Heeg, sectie F, nos. 332 en 399, gedeeltelijk afkomstig uit de onlangs verkochte Zathe, vroeger bij Jacob Pieters de Boer in gebruik; Petri 1857 te aanvaarden; waarop per 36½ roede slechts geb. is *f* 296.

Verkooping te Bakhuizen.

De Notaris G. ZANDSTRA, te Balk, zal, ingevolge regterlijke magtiging, mede ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, Cand.-Notaris te Makkum, op Zaturdag den 29 November 1856, des namiddags 3 uur, ten Herberge van de Weduwe Berend J. Coehoorn, te Bakhuizen, provisioneel veilen:

Eene ruime HUIZINGE, waarin met veel succes eene **Wagenmakerij** wordt uitgeoefend, met het daarbij behoorende **Appelhof, Tuin** en **Weidland**, benevens eene afzonderlijke WONING, alles staande en gelegen te Bakhuizen, bekend ten Kadaster sectie F, nos. 585, 586 en 587, ter grootte van 23 roede 14 el; thans bij de Wed. Tjitte Tjisses Scheltinga en anderen in huringe, en zulks in twee perceelen met regt van zamenvoeging; den 12 Mei 1857 te aanvaarden.

De Notaris G. ZANDSTRA, te Balk, zal, mede ten verzoeke van den Heer Mr. H. HIDDINGA, Procureur te Sneek, ingevolge regterlijke magtiging, op Woensdag den 3 December 1856, des avonds 6 uur, ten huize van Rinze E. Hoekstra, te Balk, finaal verkoopen:

Eene hechte en sterke HUIZINGE, waarin sedert jaren eene Verwerij is gedreven, met **Tuin** en **Bleek**, staande en gelegen aan de Harichsterzijde te Balk, geq. no. 62, kadastraal bekend sectie A, no. 330, groot 2 roede 70 el, voorzien van onderscheidene nette Kamers, Keuken, Kelder, Bak, Put en vele andere geriflijkheden; bij de Weduwe Hans Jacobs Dijkstra en anderen in gebruik; den 12 Mei 1857 te aanvaarden; waarop slechts geboden is *f* 1666.

K. M. ALTHUISIUS, te Heeg, zal, op Donderdag den 27 November 1856, 's morgens 9 ure, ten huize no. 27 te Woudsend, publiek bij boelgoed, tegen gereede betaling, presenteren te verkoopen:

Eenige MEUBELEN en HUISGERADEN, als: 1 Kabinet, Secretaire, Bureau, Staartstuk-Klok, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, 1 best Bed en Peluw met toebehooren, 1 Kookkagchel, onderscheidene Ketels, Gootlingen en ijzeren Potten, eene partij **Porselein** en verder Koper-, Tin-, Blik-, IJzer- en Aardewerk; benevens WINKEL-GEREEDSCHAPPEN, waaronder: 1 Toonbank, 3 Evenaars met Schalen en Gewigten, 1 Meel- en Oliebak, eenige Trompen, Bussen en Laden, en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

Bij geslotene briefjes te huur

voor den tijd van 3 jaren:

Eene wel ingerigte en neringrijke HERBERG aan de Nieuwe Koemarkt te Sneek, genaamd *het Uurwerk*, thans in gebruik bij Klaas Pasma, den 12 Mei e. k. te aanvaarden. — Conditien te vernemen en de briefjes franco in te leveren vóór den 9 December e. k. bij den eigenaar G. HOUWINK, te Sneek.

Dr. A. H. WARTENA, te Akkrum,

heeft zich gevestigd te *Leeuwarden*, in de **Weerdt**; te spreken dagelijks, morgens van 8 tot 10 uur; op **Vrijdagen**, van 's morgens 9 tot 's namiddags 1 uur. NB. De Zitdagen des Woensdags op de Drie Romers zullen voortaan op-[illegible]

PELTERIJEN.

[illegible] PELTERIJEN. A. VAN [illegible], bij de [illegible].

MAGAZIJN VAN GALANTERIEN, [illegible]

LEEUWARDEN, Breedstraat, K, 160.

S. P. POSTMA

heeft bij deze de eer zijnen geëerde Begunstigers de **ontvangst** te berigten [illegible] een fraai assortiment nieuwe en smaakvolle VOORWERPEN, zeer geschikt tot **Cadeaux** voor het aanstaande **St. Nicolaasfeest**, alsmede eene groote sortering SPELLEN en KINDER-SPEELGOEDEREN, welke van *heden* af in een daartoe ingerigt Vertrek behoorlijk zijn uitgestald. Zich vleijende met een ruim bezoek vereerd te worden, neemt hij de vrijheid zich minzaam aan te bevelen.

MAGAZIJN

VAN

BORSTELWERK, HOUTWAREN, KRAMERIJEN

EN

KINDER-SPEELGOEDEREN,

bij de Brol te Leeuwarden.

St. Nicolaas heeft voor het aanstaande feest eene groote sortering KINDER-SPEELGOED bij den Ondergeteekende uitgestald, die zijne geëerde Begunstigers uitnoodigt hem met een bezoek te willen vereeren, niet twijfelende of ieder zal in eene ruime keuze gelegenheid vinden de Jeugd op dien feestelijken dag aangenaam te kunnen verrassen. R. F. TERHORST.

De Ondergeteekende maakt door deze bekend, dat hij bij zijne GOUD- en ZILVERSMEDERIJ eenen winkel in MANUFACTUREN heeft opgerigt, en denzelven den 24 dezer heeft geopend.

Minzaam beveelt hij zich in de gunst van zijne Stad- en Landgenooten aan, belovende eene prompte en civiele bediening.

Dokkum, den 25 November 1856. P. KRAMER, *op de Diepswal*.

De Ondergeteekende berigt bij deze zijnen geëerde Begunstigers, dat hij zijne affaire in MANUFACTUREN heeft overgedragen aan zijnen Zoon S. BEEK. Onder dankbetuiging voor het door hem genoten vertrouwen beveelt hij zijnen opvolger minzaam aan.

Dokkum, November 1856. G. BEEK.

De Ondergeteekende maakt door deze bekend, dat hij zich alhier gevestigd heeft als MOLENMAKER, TIMMERMAN en METSELAAR, en zich in die betrekking minzaam aanbeveelt; woont buiten de voormalige Kerkpoort te Harlingen, bij den Houtzaagmolen de Fenix.

Almenum, den 20 November 1856. AGE KLAZES DE BOER.

DE REVALENTA ARABICA,

zoo vol van deugden, en van talrijke, bijna ongelooflijke goede eigenschappen, wordt door den Apotheker VAN HARINXMA, op de Nieuweburen te Leeuwarden, afgeleverd in bussen van 1, 2, 4, 8 en 16 Gulden.

Bij denzelfden is ook te bekomen: heerlijke

CITROEN-PUNCH,

in heele en halve flesschen à *f* 1.60 en 80 Cts; voorts heeft hij weder in voorraad, het uitmuntend

ENGELSCH PATENT-SCHOENSMEER,

in blokjes van *tien* Cents ieder.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY *zijn een onvergelijkelijk middel voor* ***gal- en leverziekten****, gebrekkige* ***spijsvertering*** *enz.* De Weduwe van eenen officier in dienst der Oost-Indische Compagnie woonde sedert geruimen tijd in Calcutta, waar zij zoo sterk leed aan maag- en leverkwalen dat zij geenerlei voedsel meer kon verteren; zij had bijna onophoudelijk zware hoofdpijnen, zenuwtrekkingen, en was zeer neerslagtig, gewone gevolgen van een bedorven gestel. Geene geneesmiddelen hadden gebaat en hare vrienden gaven alle hoop op van haar te zien herstellen, tot dat zij hare toevlugt nam tot de Pillen van Holloway, waardoor zij in zes weken tijds eene volmaakte gezondheid herkreeg.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn op *franco aanvrage à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement Strand 224, en New-York, 80 Maiden Lane.

CIBARIA SALUBERRIMA,

in plaats van REVALENTA ARABICA.

Het Amsterdamsche Verkoophuis, dat op alle mogelijke wijzen, de Revalenta zoekt aan den man te brengen, heeft weer eene onwaarheid gemeld, waarvan het zich zeker gouden bergen belooft. Volgens zijn berigt *(Amsterd. Courant)* moet het Revalenta busje van 87½ Cts. ½ Eng. pond inhouden, volgens hem, "circa 2½ Ned. oncen." (Het Eng. pond is gelijk aan 37½ Ned. looden.) Zoo dat kleine busjes al ½ Eng. pond inhoudt, dat eene onwaarheid is, hoe kan dat dan 2½ Ned. ons uitmaken? "Zijn eigen berigt „kleine minder voordeelige busjes" enz. bewijzen ten vollen zijn karakter; want zoo ½ Eng. pond 87½ Cts. kost en minder voordeelig is, hoe schadelijk is dan niet een geheel Eng. pond voor *f* 2, zegge *twee Gulden*. — Maar wie wil niet gaarne die schade lijden ten voordeele van het Verkoophuis!

De **CIBARIA**, die het beste voedsel is voor jonge Kinderen en zwakke of verzwakte gestellen, heeft eene Dame van Haemorrhoides (aanbeijen) genezen, voorwaar geen bagatel! — Smakelijker dan du Barrij's Revalenta, werkt zij spoediger, bij haren lageren prijs (voor 45 Cts. ontvangt men evenveel **Cibaria** als bij de Revalenta 87½ Cts. kost). — Zij wordt afgeleverd in blikken Bussen ins houdende 12½, 25 en 50 Ned. looden voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1.50; de prima voor 75 Cts., *f* 1.40, *f* 2.50 te Harlingen, bij den Heer H. de Windt; Leeuwarden, J. van IJssel; Sneek, A. Cuipers; verder in de bekende Depôts en te 's Gravenhage aan het Magazijn bij den Fabriekant J. A. van Wijk.

GUANO,

van de Maatschappij van Landbouw en Landontginning, te bekomen bij

ERVEN P. DE VRIES, Pz., *Bij 't Stadshuis.*

NB. Daar de prijs aanmerkelijk stijgt, kunnen wij nog, tegen het voorjaar te leveren, voor zoover de voorraad strekt, voor den ouden prijs verkoopen, mits de Commissien vóór 3 December *franco* worden ingezonden.

STOOMVAART

VAN

HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** den 29 Nov.

Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 24 November 1856.

Een KLEERMAKERSKNECHT, goed kunnende werken, kan dadelijk geplaatst worden bij J. P. SMIT, Mr. Kleermaker te Knijpe. Men vervoege zich liefst in persoon of met franco brieven.

Wordt gevraagd een bekwame TABAKS-KERVERSKNECHT, voorzien van bewijzen van eerlijk en goed gedrag, bij M. J. GIJSWIJT, te Leeuwarden.

[illegible]